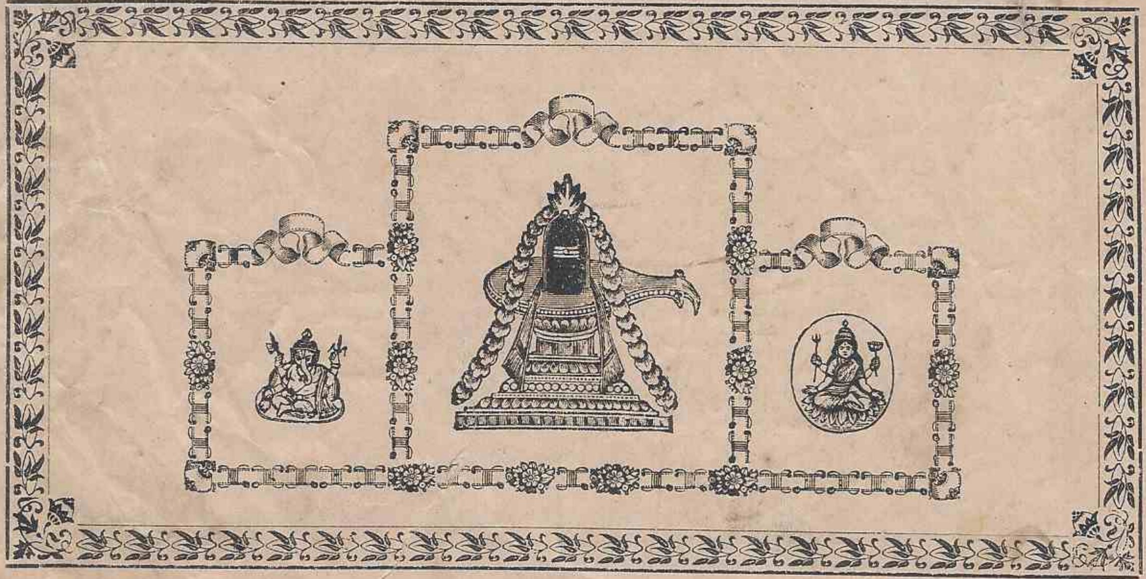

॥ ॐ ॥

॥ श्रीपार्वतीपतये रुद्राय नमः ॥

॥ अथ लघुन्यासः प्रारभ्यते ॥

ॐ ॥ अथात्मानꣳ शिवात्मानꣳ श्रीरुद्ररूपं ध्यायेत् ॥ शुद्धस्फटिकसङ्काशं त्रिनेत्रं पञ्चवक्त्रकम् । गङ्गाधरं दशभुजं सर्वाभरणभूषितम् ॥ १ ॥ नीलग्रीवं शशाङ्काङ्कं नागयज्ञोपवीतिनम् । व्याघ्रचर्मोत्तरीयं च वरेण्यमभयप्रदम् ॥ २ ॥ कमण्डल्वक्षसूत्राभ्यामन्वितं शूलपाणिनम् । ज्वलन्तं पिङ्गलजटाशिखमुद्द्योतकारिणम् ॥ ॥ ३ ॥ अमृतेनाप्लुतं हृष्टमुमादेहार्धधारिणम् । दिव्यसिंहासनासीनं दिव्यभोगसमन्वितम् ॥ ४ ॥ दिग्देवतासमायुक्तं सुरासुरनमस्कृतम् । नित्यं च शाश्वतं शुद्धं

 ध्रुवमक्षरमव्ययम् ॥ ५ ॥ सर्वव्यापिनमीशानं रुद्रं वै विश्वरूपिणम् । एवं ध्यात्वा
 द्विजः सम्यक्ततो यजनमारभेत् ॥ ६ ॥ आराधितो मनुष्यैस्त्वं सिद्धैर्देवासुरादिभिः ।
आराधयामि भक्त्या त्वां मां गृहाण महेश्वर ॥ ७ ॥

अग्निकाण्ड ऋषिः ॥ अघोरघोराश्चेति बीजशक्तयः ॥ चकारश्चेति कीलकम् ॥ श्रीरुद्रो देवता ॥ रुद्रप्रीत्यर्थे न्यासे विनियोगः ॥ अथातो रुद्रस्यार्चनाभिषेकविधिं व्याख्यास्यामः ॥ उदित एव तीर्थे स्नात्वोदेत्य । शुचिः प्रयतो ब्रह्मचारी शुक्लवासाः ॥ तस्य दक्षिणाप्रत्यग्देशे तन्मुखं स्थित्वा । आत्मनि देवताः स्थापयेत् ॥

ॐ ॥ प्रजनने ब्रह्मा तिष्ठतु । पादयोर्विष्णुस्तिष्ठतु । हस्तयोर्हरस्तिष्ठतु । बाह्वोरिन्द्रस्तिष्ठतु । जठरेऽग्निस्तिष्ठतु । हृदये शिवस्तिष्ठतु । कण्ठे वसवस्तिष्ठन्तु । वक्त्रे सरस्वती तिष्ठतु । नासिकयोर्वायुस्तिष्ठतु । नयनयोश्चन्द्रादित्यौ तिष्ठेताम् । कर्णयोरश्विनौ तिष्ठेताम् । ललाटे रुद्रास्तिष्ठन्तु । मूर्ध्न्यादित्यास्तिष्ठन्तु । शिरसि महादेवः

तिष्ठतु । शिखायां वासुदेवस्ति(चामुण्डा ति)ष्ठतु । पृष्ठे पिनाकी तिष्ठतु । पुरतः शूली तिष्ठतु । पार्श्वयोः शिवाशङ्करौ तिष्ठेताम् । सर्वतो वायुस्तिष्ठतु । ततो बहिः सर्वतोऽग्निर्ज्वालमालापरिवृतस्तिष्ठतु । सर्वेष्वङ्गेषु सर्वा देवता यथायथास्थानानि तिष्ठन्तु ॥ मां रक्षन्तु । ममयजमानं रक्षन्तु ॥

(अग्निर्वायुः सूर्यश्चन्द्रमा दिश आपः पृथिव्योषधिवनस्पतय इन्द्रः पर्जन्य ईशान आत्मा पुनर्मे त्रयोदश ॥)

अ॒ग्निर्मे॑ वा॒चि श्रि॒तः । वा॒ग्घृद॑ये । हृद॑यं॒ मयि॑ ॥ अ॒हम॒मृते॑ । अ॒मृतं॒ ब्रह्म॑णि ॥
॥ १ ॥ वा॒युर्मे॑ प्रा॒णे श्रि॒तः । प्रा॒णो हृद॑ये । हृद॑यं॒ मयि॑ ॥ अ॒हम॒मृते॑ । अ॒मृतं॒ ब्रह्म॑-
णि ॥ २ ॥ सूर्यो॑ मे॒ चक्षु॑षि श्रि॒तः । चक्षु॒र्हृद॑ये । हृद॑यं॒ मयि॑ ॥ अ॒हम॒मृते॑ । अ॒मृतं॒
ब्रह्म॑णि ॥ ३ ॥ च॒न्द्रमा॑ मे॒ मन॑सि श्रि॒तः । मनो॒ हृद॑ये । हृद॑यं॒ मयि॑ ॥ अ॒हम॒मृते॑ ।

अमृतं ब्रह्मणि ॥ ४ ॥ दिशो मे श्रोत्रे श्रिताः । श्रोत्रꣳ हृदये । हृदयं मयि ॥ अहममृते । अमृतं ब्रह्मणि ॥ ५ ॥ आपो मे रेतसि श्रिताः । रेतो हृदये । हृदयं मयि ॥ अहममृते । अमृतं ब्रह्मणि ॥ ६ ॥ पृथिवी मे शरीरे श्रिता । शरीरꣳ हृदये । हृदयं मयि ॥ अहममृते । अमृतं ब्रह्मणि ॥ ७ ॥ ओषधिवनस्पतयो मे लोमसु श्रिताः । लोमानि हृदये । हृदयं मयि ॥ अहममृते । अमृतं ब्रह्मणि ॥ ८ ॥ इन्द्रो मे बले श्रितः । बलꣳ हृदये । हृदयं मयि ॥ अहममृते । अमृतं ब्रह्मणि ॥ ९ ॥ पर्जन्यो मे मूर्ध्नि श्रितः । मूर्धा हृदये । हृदयं मयि ॥ अहममृते । अमृतं ब्रह्मणि ॥ १० ॥ ईशानो मे मन्यौ श्रितः । मन्युर्हृदये । हृदयं मयि ॥ अहममृते । अमृतं ब्रह्मणि ॥ ११ ॥ आत्मा म आत्मनि श्रितः । आत्मा हृदये । हृदयं मयि ॥ अहममृते । अमृतं ब्रह्मणि ॥ १२ ॥ पुनर्म आत्मा पुनरायुरागात् पुनः प्राणः पुनराकूतम आगात् । वैश्वानरो रश्मिभिर्वावृधान अन्तस्तिष्ठत्वमृतस्य गोपाः ॥ १३ ॥

(इति यथालिङ्गमङ्गानि सम्मृज्य । अथैनं गन्धाक्षतपत्रपुष्पधूपदीपनैवेद्यताम्बूलैरभ्यर्च्य । आत्मानं प्रत्याराधयेत् ॥)

आराधितो मनुष्यैस्त्वं सिद्धैर्देवासुरादिभिः । आराधयिष्ये भक्त्या त्वां मां गृहाण महेश्वर ॥ १ ॥ आत्वावहन्तु हरयः सचेतसः श्वेतैरश्वैः सह केतुमद्भिः । वाताजवैर्बलवद्भिर्मनोजवैरायाहि शीघ्रं मम हव्याय शर्वोम् ॥ २ ॥ ईशानमावाहयामि ॥ इत्यावाह्य । स्थापितेनावाहनम् ॥ उत्तरतश्चण्डेश्वराय नमः । भूर्भुवःस्वरिति निर्माल्यं विसृज्य ॥ स्वामिन् सर्वजगन्नाथ यावत्पूजावसानकम् । तावत्त्वं प्रीतिभावेन बिम्बेऽस्मिन् सन्निधिं कुरु ॥ ३ ॥ स्थिरो भव । सुप्रसन्नो भव । वरदो भव ॥

सद्योजातं प्रपद्यामीत्यासनं समर्पयामि ॥ सद्योजाताय वै नमोनम इत्यावाहनं समर्पयामि ॥ भवेभवेनातिभवे भजस्व मामिति पाद्यं समर्पयामि ॥ भवोद्भवाय नम

इत्यर्घ्यं समर्पयामि ॥ वामदेवाय नम इति स्नानं समर्पयामि ॥ ज्येष्ठाय नम इति वस्त्रं समर्पयामि ॥ श्रेष्ठाय नम इत्युपवीतं समर्पयामि ॥ रुद्राय नम इत्याभरणं समर्पयामि ॥ कालाय नम इति गन्धं समर्पयामि ॥ कलविकरणाय नम इति तिलाक्षतान् समर्पयामि ॥ बलाय नम इति धूपं समर्पयामि ॥ बलप्रमथनाय नम इति दीपं समर्पयामि ॥ सर्वभूतदमनाय नम इति काले नैवेद्यं समर्पयामि ॥ मनोन्मनसे नम इति ताम्बूलं समर्पयामि ॥ ज्योतिर्मयाय नम इति नीराजनं समर्पयामि ॥ विश्वतश्चक्षुरिति मन्त्रपुष्पं समर्पयामि ॥ अघोराय नम इति प्रदक्षिणनमस्कारं समर्पयामि ॥

अथास्याष्टभिर्मन्त्रैरष्टौ पुष्पाणि दधाति ॥ (अर्कचम्पकपुन्नागनन्द्यावर्तं च पाटली । बृहती करवीराणि द्रोणपुष्पाणि चार्चयेत् ॥) ॐ भवाय देवाय नमः ॥ शर्वाय देवाय नमः ॥ ईशानाय देवाय नमः ॥ पशुपतये देवाय नमः ॥ रुद्राय देवाय नमः ॥ उग्राय देवाय नमः ॥ भीमाय देवाय नमः ॥ महते देवाय नमः ॥

ॐ भवस्य देवस्य पत्न्यै नमः ॥ शर्वस्य देवस्य पत्न्यै नमः ॥ ईशानस्य देवस्य पत्न्यै नमः ॥ पशुपतेर्देवस्य पत्न्यै नमः ॥ उग्रस्य देवस्य पत्न्यै नमः ॥ रुद्रस्य देवस्य पत्न्यै नमः ॥ भीमस्य देवस्य पत्न्यै नमः ॥ महतो देवस्य पत्न्यै नमः ॥

ॐ ॥ भवं देवं तर्पयामि ॥ शर्वं देवं तर्पयामि ॥ ईशानं देवं तर्पयामि ॥ पशुपतिं देवं तर्पयामि ॥ रुद्रं देवं तर्पयामि ॥ उग्रं देवं तर्पयामि ॥ भीमं देवं तर्पयामि ॥ महान्तं देवं तर्पयामि ॥

ॐ ॥ भवस्य देवस्य पत्नीं तर्पयामि ॥ शर्वस्य देवस्य पत्नीं तर्पयामि ॥ ईशानस्य देवस्य पत्नीं तर्पयामि ॥ पशुपतेर्देवस्य पत्नीं तर्पयामि ॥ रुद्रस्य देवस्य पत्नीं तर्पयामि ॥ उग्रस्य देवस्य पत्नीं तर्पयामि ॥ भीमस्य देवस्य पत्नीं तर्पयामि ॥ महतो देवस्य पत्नीं तर्पयामि ॥

॥ ३ ॥

(अघोरेभ्यस्तत्पुरुषायेति रुद्रगायत्रीं जपेत् ॥) अघोरेभ्योऽथ घोरेभ्यो घोरघोरतरेभ्यः । सर्वेभ्यः सर्वशर्वेभ्यो नमस्ते अस्तु रुद्ररूपेभ्यः ॥ १ ॥ तत्पुरुषाय विद्महे महादेवाय धीमहि । तन्नो रुद्रः प्रचोदयात् ॥ २ ॥ दशकृत्वः शतकृत्वः सहस्रकृत्वोऽपरिमितकृत्वो वा ॥ अथैतमाशिषमाशास्ते । आयुराशास्ते । सुप्रजास्त्वमाशास्ते । रायस्पोषमाशास्ते । सजातवनस्यामाशास्ते । उत्तरां देवयज्यामाशास्ते । भूयो हविष्करणमाशास्ते । दिव्यं धामाशास्ते । विश्वं प्रियमाशास्ते । यदनेन हविषामाशास्ते ॥ तदस्यात्तदृध्यात् । तदस्मै देवारासन्ताम् ॥ तदग्निर्देवो देवेभ्योवनुते । वयमग्नेर्मानुषाः ॥ इष्टं च वीतं च । अभ्हः सस्पताम् । इह गतिर्वामस्येदं नमो देवेभ्यः ॥ अथैतस्य मूर्ध्नि हिरण्यकलशोदकेन सन्ततं धारामभिषिञ्चेत् ॥ दध्ना मधुना सर्पिषा पयसाम्ररसेनेक्षुरसेन वा । नाळिकेरोदकेन वा । गन्धोदकेन वा । पुष्पोदकेन वा । फलोदकेन वा । शुद्धोदकेन वा ॥

नमस्ते रुद्र मन्यव इत्येकादशानुवाकान् सर्वो वै रुद्र इति त्रिरनुवाकान् अग्नाविष्णू सजोषस इत्येकादशानुवाकानामेकमेकं जपेत् ॥ सर्वेषां वारेषु पुनराराधनमुत्तराराधनमेतद्रुद्रविधानम् ॥ पापक्षयार्थी । व्याधिविमोचनार्थी । जीवितार्थी । चिन्तितार्थी । विजयार्थी ॥ श्रीकामः शान्तिकामः पुष्टिकामस्तुष्टिकामोऽविघ्नकाम आयुष्काम आरोग्यकामः प्रजाकामो मोक्षार्थी च कुर्यात् ॥ एवं कुर्वन्नाचार्याय दक्षिणां दद्यात् ॥ दशगाः सवत्साः सपयसः स्वर्णाभरणभूषिताः । ऋषभैकादश । तदलाभे एकां गां दद्यात् । एकादश ब्राह्मणान् भोजयेत् ॥ अश्वमेधक्रतुसहस्रस्य फलमवाप्नोतीत्याचार्य आह भगवान् बोधायनः ॥ एवं यः कुरुते नित्यं सर्वपापैः प्रमुच्यते । सर्वान् कामानवाप्नोति शिवसायुज्यमाप्नुयात् ॥ श्रीः ॥

॥ इति लघुन्यासः सम्पूर्णः ॥

॥ श्रीः ॥

॥ श्रीशङ्कराय नमः ॥

॥ अथ श्रीरुद्रः प्रारभ्यते ॥

ॐ ॥ अस्य रुद्रस्य प्रश्नस्य । अनुष्टुपछन्दस्य । अघोर ऋषिः । सङ्कर्षणमूर्तिस्वरूपो योऽसावादित्यः । परमपुरुषः स एषः श्रीमन्महामृत्युञ्जयरुद्रो देवता ॥ अग्निक्रतुचरमायामिष्टिकायां॰ शतरुद्रीयजपे (अभिषेके वा) विनियोगः ॥

सकलस्य रुद्राध्यायस्य श्रीरुद्रो देवता । एका गायत्री छन्दः । तिस्रोऽनुष्टुभः । तिस्रः पङ्क्तयः । सप्तानुष्टुभो द्वे जगत्यौ । परमेष्ठी ऋषिः । मम समस्तपापक्षयार्थे साम्बसदाशिवप्रीत्यर्थे जपे (अभिषेके वा) विनियोगः ॥

॥ अथ न्यासः ॥

ॐ ॥ अग्निहोत्रात्मने अङ्गुष्ठिकाभ्यां नमः । दर्शपूर्णमासात्मने तर्जनीभ्यां नमः । चातुर्मास्यात्मने मध्यमाभ्यां नमः । निरूढपशुबन्धात्मने अनामिकाभ्यां नमः । ज्योतिष्टोमात्मने कनिष्ठिकाभ्यां नमः । सर्वक्रत्वात्मने करतलकरपृष्ठाभ्यां नमः ॥ एवं हृदयादिन्यासः ॥ भूर्भुवःस्वरोमिति दिग्बन्धः ॥

॥ अथ ध्यानम् ॥

ॐ ॥ आपाताळनभस्थलान्तभुवनब्रह्माण्डमाविष्फुरज्ज्योतिस्स्फाटिकलिङ्गमौलिविलसत्पूर्णेन्दुवान्तामृतैः । अस्तोकाप्लुतमेकमीशमनिशं रुद्रानुवाकान् जपन् ध्यायेदीप्सितसिद्धये ध्रुवपदं विप्रोऽभिषिञ्चेच्छिवम् ॥ १ ॥ ब्रह्माण्डव्याप्तदेहा भसितहिमरुचा भासमाना भुजङ्गैः कण्ठे कालाः कपर्दाः कलितशशिकलाश्चण्डकोदण्डहस्ता-

स्ताः । त्र्यक्षा रुद्राक्षभूषाः प्रणतभयहराः शाम्भवा मूर्तिभेदा रुद्राः श्रीरुद्रसूक्तप्रकटितविभवा नः प्रयच्छन्तु सौख्यम् ॥ २ ॥ शुद्धस्फटिकसङ्काशं शुद्धविद्याप्रदायकम्। शुद्धं सच्चिदानन्दं सदाशिवमहं भजे ॥ ३ ॥

॥ ॐ नमो भगवते रुद्राय ॥

हरिः ॐ ॥ नमंस्तेरुद्रमन्यवंउतोतइषंवेनमंः । नमंस्तेअस्तुधन्वंनेबाहुभ्यांमुतते नमंः ॥ यातइषुंःशिवतंमाशिवंबभूवंतेधनुंः । शिवाशंरव्यांयातवतयांनोरुद्रमृडय ॥ यातैंरुद्रशिवातनूरघोरापांपकाशिनी । तयांनस्तनुवाशन्तंमयागिरिंशन्ताभिचांकशीहि ॥ यामिषुंगिरिशन्तहस्तेबिभर्ष्यस्तंवे । शिवांगिंरित्रतांकुंरुमाहिंꣳसीःपुरुंषंजगंत् ॥ शिवेन वचंसात्वागिरिशाच्छांवदामसि । यथांनःसर्वमिज्जगंदयक्ष्मꣳसुमनाअसंत् ॥ अध्यंवोचदधिवक्ताप्रंथमोदैव्योंभिषक् । अहीꣳश्चसर्वांन्जम्भयन्त्सर्वांश्चयातुधान्यंः ॥ असौयस्ताम्रोअंरुणउतबभ्रुःसुंमङ्गलंः । येचेमाꣳरुद्राअभितोंदिक्षुश्रिताःसंहस्रशोवैंषाꣳहेडंईमहे ॥ ॥ ६ ॥

असौयोंवसर्पंतिनीलंग्रीवोविलोंहितः । उतैनंगोपाअंदृशन्नदृंशन्नुदहार्यंः ॥ उतैनंविश्वांभूतानिसदृष्टोमृंडयातिनः । नमोंअस्तुनीलंग्रीवायसहस्राक्षायंमीढुषें ॥ अथोयेअंस्यसत्वांनोहंतेभ्योंकरंनमंः । प्रमुंचधन्वंनस्त्वमुभयोरार्त्नियोर्ज्याम् ॥ याश्चंतेहस्तइषंवःपराताभंगवोवप । अवतत्यधनुस्त्वꣳसहंस्राक्षशतेंषुधे ॥ निशीर्यंशल्यानांमुखांशिवोनंःसुमनांभव । विज्यंधनुंःकपर्दिनोविशंल्योबाणंवाꣳउत ॥ अनेंशन्नस्येषंवआभुरंस्यनिषंगथिंः । यातेंहेतिर्मींढुष्टमहस्तेंबभूवंतेधनुंः ॥ तयास्मान्विश्वतस्त्वमंयक्ष्मयापरिंब्भुज । नमंस्तेअस्त्वायुंधायानांततायधृष्णवें ॥ उभाभ्यांमुततेनमोंबाहुभ्यांतवधन्वंने । परिंतेधन्वंनोहेतिरस्मान्वृंणक्तुविश्वतंः । अथोयइंषुधिस्तवारेअस्मन्निधेंहितम् ॥ १ ॥ (नमस्ते अस्तु भगवन् विश्वेश्वराय महादेवाय त्र्यम्बकाय त्रिपुरान्तकाय त्रिकाग्निकालाय कालाग्निरुद्राय नीलकण्ठाय मृत्युञ्जयाय सर्वेश्वराय सदाशिवाय श्रीशङ्कराय श्रीमन्महादेवाय नमः) ॥ नमोहिरंण्यबाहवेसेनान्येंदिशांचपतंयेनमोनमोंवृक्षेभ्योहरिंकेशेभ्यःपशूनांपतंयेनमोनमंःस

सिपञ्जरायत्विषीमतेपथीनांपतयेनमोनमो बभ्लुशायविव्याधिनेन्नानांपतयेनमोनमो हरिके
शायोपवीतिनेपुष्टानांपतयेनमोनमो भवस्यहेत्यैजगतांपतये नमोनमो रुद्रायाततायिनेक्षेत्रा
णांपतये नमोनमःसूतायाहंत्यायवनानांपतयेनमोनमो रोहितायस्थपतयेवृक्षाणांपतये नमो
नमोमंत्रिणेवाणिजायकक्षाणांपतयेनमोनमो भुवंतयेवारिवस्कृतायौषधीनांपतयेनमोनमउ
च्चैर्घोषायाक्रन्दयतेपत्तीनांपतयेनमोनमःकृत्स्नवीतायधावतेसत्वनांपतयेनमः ॥ २ ॥ नम
स्सहमानायनिव्याधिनऽआव्याधिनीनांपतयेनमो नमः ककुभायनिषङ्गिणेस्तेनानांपतये
नमोनमोनिषंगिणऽइषुधिमतेतस्कराणांपतयेनमोनमोवञ्चतेपरिवञ्चतेस्तायूनांपतये नमोन
मोनिचेरवेपरिचरायारण्यानांपतयेनमोनमस्सृकाविभ्योजिघां स्सद्भ्योमुष्णतांपतयेनमो
नमोसिमद्भ्योनक्तंचरद्भ्यःप्रकृन्तानांपतयेनमोनमउष्णीषिणेगिरिचरायकुलुञ्चानांपतये
नमोनमइषुमद्भ्योधन्वाविभ्यश्चवोनमोनमआतन्वानेभ्यः प्रतिदधानेभ्यश्चवोनमो नमआय
च्छद्भ्योविसृजद्भ्यश्चवोनमोनमोस्यद्भ्योविध्यद्भ्यश्चवोनमोनमआसीनेभ्यः शयानेभ्यश्च

वोनमो नमः स्वपद्भ्योजाग्रद्भ्यश्चवोनमोनमस्तिष्ठद्भ्यो धावद्भ्यश्चवो नमोनमःसभाभ्यःस
भापतिभ्यश्चवोनमोनमोअश्वेभ्योऽश्वपतिभ्यश्चवोनमः ॥ ३ ॥ नमआव्याधिनीभ्योविवि
ध्यंतीभ्यश्चवोनमोनमउगणाभ्यस्तृ ंहतीभ्यश्चवोनमोनमोगृत्सेभ्योगृत्सपतिभ्यश्चवो नमो
नमोव्रातेभ्योव्रातपतिभ्यश्चवोनमोनमोगणेभ्योगणपतिभ्यश्चवोनमोनमो विरूपेभ्योविश्वरू
पेभ्यश्चवोनमोनमोमहद्भ्यःक्षुल्लकेभ्यश्चवोनमोनमोरथिभ्योरथेभ्यश्चवोनमोनमो रथेभ्योरथ
पतिभ्यश्चवोनमोनमःसेनाभ्यः सेनानिभ्यश्चवोनमोनमः क्षत्तृभ्यः संग्रहीतृभ्यश्चवोनमोनम
स्तक्षभ्योरथकारेभ्यश्चवोनमोनमःकुलालेभ्यःकर्मारेभ्यश्चवोनमोनमःपुंजिष्टेभ्यो निषादेभ्य
श्चवोनमोनमइषुकृद्भ्योधन्वकृद्भ्यश्चवोनमो नमोमृगयुभ्यः श्वनिभ्यश्चवोनमोनमःश्वभ्यःश्वप
तिभ्यश्चवोनमः ॥ ४ ॥ नमोभवायचरुद्रायचनमःशर्वायचपशुपतयेचनमोनीलग्रीवायच
शितिकण्ठायचनमःकपर्दिनेचव्युप्तकेशायचनमःसहस्राक्षाय चशतधन्वनेचनमोगिरिशाय
चशिपिविष्टायचनमोमीढुष्टमायचेषुमतेचनमोह्रस्वायच वामनायचनमोबृहतेचवर्षीयसेच

नमोवृद्धायचसंवृध्वनेचनमोअग्रियायच प्रथमायचनमआशवेचाजिरायच नमःशीघ्रियाय
चशीभ्यायच नमऊर्म्यायचावस्वन्यायच नमस्रोतस्यायच द्वीप्यायच ॥ ५ ॥ नमो
ज्येष्ठायचकनिष्ठायच नमःपूर्वजायचापरजायचनमोमध्यमायचापगल्भायच नमोजघन्या
यचबुध्नियायच नमःसोभ्यायचप्रतिसर्यायच नमोयाम्यायच क्षेम्यायच नमउर्वर्यायच
खल्यायच नमःश्लोक्यायचाऽवसान्यायच नमोवन्यायचकक्ष्यायच नमःश्रवायचप्रति
श्रवायच नमआशुषेणायचाशुरथायच नमःशूरायचावभिन्दतेच नमोवर्मिणेचवरूथिनेच
नमोबिल्मिनेचकवचिनेच नमःश्रुतायचश्रुतसेनायच ॥ ६ ॥ नमोदुन्दुभ्यायचाहनन्या
यचनमोधृष्णवेचप्रमृशायच नमोदूतायचप्रहितायच नमोनिषङ्गिणेचेषुधिमतेच नमस्ती
क्ष्णेषवेचायुधिनेच नमःस्वायुधायचसुधन्वनेच नमःस्रुत्यायचपथ्यायच नमःकाट्यायच
नीप्यायच नमःसूद्यायचसरस्यायच नमोनाद्यायचवैशन्तायच नमःकूप्यायचावट्यायच
नमोवर्ष्यायचावर्ष्यायच नमोमेघ्यायचविद्युत्यायच नमईध्रियायचातप्यायचनमोवात्या

यचरेष्मियायच नमोवास्तव्यायचवास्तुपायच ॥ ७ ॥ नमःसोमायचरुद्रायच नमस्ताम्रा
यचारुणायच नमःशङ्गायचपशुपतयेच नमउग्रायचभीमायच नमोअग्रेवधायचदूरेवधायच
नमोहन्त्रेचहनीयसेच नमोवृक्षेभ्योहरिकेशेभ्यो नमस्तारायनमःशम्भवेचमयोभवेच नमःशं
करायचमयस्करायच नमःशिवायचशिवतरायच नमस्तीर्थ्यायचकूल्यायचनमःपार्यायचा
वार्यायच नमःप्रतरणायचोत्तरणायच नमआतार्यायचालाद्यायच नमःशष्प्यायचफेन्या
यच नमःसिकत्यायचप्रवाह्यायच ॥ ८ ॥ नमइरिण्यायचप्रपथ्यायच नमःकिꣳशिलाय
चक्षयणायच नमःकपर्दिनेचपुलस्तयेच नमोगोष्ठ्यायचगृह्यायच नमस्तल्प्यायचगेह्याय
चनमःकाट्यायचगह्वरेष्ठायच नमोह्रदय्यायचनिवेष्प्यायच नमःपाꣳसव्यायचरजस्याय
चनमःशुष्क्यायचहरित्यायच नमोलोप्यायचोलप्यायच नमऊर्व्यायचसूर्म्यायच नमः
पर्ण्यायचपर्णशद्यायच नमोपगुरमाणायचाभिघ्नतेच नमआख्खिदतेचप्रख्खिदतेच नमो
वःकिरिकेभ्योदेवानाꣳहृदयेभ्यो नमोविक्षीणकेभ्यो नमोविचिन्वत्केभ्यो नमआनिर्हते

भ्यो नमआमीवत्केभ्यः ॥ ९ ॥ द्रापेअन्धसस्पतेदरिद्रन्नीललोहित । एषांपुरुषाणामेषां
पशूनांमाभेर्मारोमोएषांकिंचनाममत् ॥ यातेरुद्रशिवातनूःशिवाविश्वाहभेषजी । शिवारु
द्रस्यभेषजीतयानोमृडजीवसे ॥ इमाꣳरुद्रायतवसेकपर्दिनेक्षयद्वीरायप्रभरामहेमतिम् ।
यथानःशमसद्द्विपदेचतुष्पदेविश्वंपुष्टंग्रामेअस्मिन्ननातुरम् ॥ मृडानोरुद्रोतनोमयस्कृधिक्ष
यद्वीरायनमसाविधेमते । यच्छंचयोश्चमनुरायजेपितातदश्यामतवरुद्रप्रणीतौ ॥ मानोम
हान्तमुतमानोअर्भकंमानउक्षन्तमुतमानउक्षितम् । मानोवधीःपितरंमोतमातरंप्रियामान
स्तनुवोरुद्ररीरिषः ॥ मानस्तोकेतनयेमानआयुषिमानोगोषुमानोअश्वेषुरीरिषः । वीरा
न्मानोरुद्रभामितोवधीर्हविष्मन्तोनमसाविधेमते ॥ आरात्तेगोघ्नउतपूरुषघ्नेक्षयद्वीरायसुम्न
मस्मेतेअस्तु । रक्षाचनोअधिचदेवब्रूह्यधाचनःशर्मयच्छद्विबर्हाः ॥ स्तुहिश्रुतंगर्तसदंयु
वानंमृगंनभीममुपहत्नुमुग्रम् । मृडाजरित्रेरुद्रस्तवानोअन्यन्तेअस्मन्निवपन्तुसेनाः ॥ परि
णोरुद्रस्यहेतिर्वृणक्तुपरित्वेषस्यदुर्मतिरघायोः । अवस्थिरामघवद्भ्यस्तनुष्वमीढ्वस्तोकाय

तनयायमृडय ॥ मीढुष्टमशिवतमशिवोनःसुमनाभव । परमेवृक्षआयुधंनिधायकृत्तिंवसा
नआचरपिनाकंबिभ्रदागहि ॥ विकिरिदविलोहितनमस्तेअस्तुभगवः । यास्तेसहस्रꣳहे
तयोऽन्यमस्मन्निवपन्तुताः ॥ सहस्राणिसहस्रधाबाहुवोस्तवहेतयः । तासामीशानोभग
वःपराचीनामुखाकृधि ॥ १० ॥ सहस्राणिसहस्रशोयेरुद्राअधिभूम्याम् । तेषाꣳसहस्र
योजनेवधन्वानितन्मसि ॥ अस्मिन्महत्यर्णवेऽन्तरिक्षेभवाअधि । नीलग्रीवाःशितिकण्ठाः
शर्वाअधःक्षमाचराः ॥ नीलग्रीवाःशितिकण्ठादिवꣳरुद्राउपश्रिताः । येवृक्षेषुसस्पिञ्जरा
नीलग्रीवाविलोहिताः ॥ येभूतानामधिपतयोविशिखासःकपर्दिनः । येअन्नेषुविविध्य
न्तिपात्रेषुपिबतोजनान् ॥ येपथांपथिरक्षयऐलबृदायव्युधः । येतीर्थानिप्रचरन्तिसृका
वन्तोनिषङ्गिणः ॥ यएतावन्तश्चभूयाꣳसश्चदिशोरुद्रावितस्थिरे । तेषाꣳसहस्रयोजनेव
धन्वानितन्मसि ॥ नमोरुद्रेभ्योयेपृथिव्यांयेन्तरिक्षेयेदिवियेषामन्नंवातोवर्षमिषवस्तेभ्योद
शप्राचीर्दशदक्षिणादशप्रतीचीर्दशोदीचीर्दशोर्ध्वास्तेभ्योनमस्तेनो मृडयन्तु तेयंद्विष्मोयश्च

रुद्रा- नोद्वेष्टितंवोजम्भेंदधामि ॥ ११ ॥ नमंस्ते नमोहिरंण्यबाहवे नमःसहंमानाय नमंआ व्याधिनींभ्यो नमोंभवायंच नमोंज्येष्ठायंच नमोंदुन्दुभ्यांयच नमःसोमांयच नमंइरि ण्यांयच द्रापें सहस्राण्येकांदश ॥ श्रीः ॥ व्यायः.

॥ १० ॥

ॐ ॥ सर्वोवैरुद्रस्तस्मैंरुद्रायनमोंअस्तु । पुरुषोवैरुद्रस्तन्महोनंमोनमंः ॥ विश्वंभूतं भुवंनंचित्रंबहुधाजातंजायंमानंचयत् । सर्वोंह्येषरुद्रस्मस्मैंरुद्रायनमोंअस्तु ॥ कद्रुद्रायप्रचें तसेमीढुष्टंमायतव्यंसे । वोचेमशन्तंमंहृदे ॥ सर्वोह्येषरुद्रस्तस्मैंरुद्रायनमोंअस्तु ॥ त्र्यंबकं यजामहेसुगन्धिंपुष्टिवर्धनम् । उर्वारुकमिवबन्धंनान्मृत्योर्मुक्षीयमामृतांत् ॥ एषतेंरुद्रभागं स्तंजुषस्वतेनंवसेनंपरोमूजंवतोतीह्यवंतदधन्वापिनांकहस्तःकृत्तिंवासाः ॥ ऋतꣳसत्यंपर ब्रह्मपुरुषंकृष्णपिङ्गलम् । ऊर्ध्वरेतंविंरूपाक्षंविश्वरूंपायतेनंमोनमंः ॥ ॐ नमो हिरण्य बाहवे हिरण्यवर्णाय हिरण्यरूपाय हिरण्यपतयेऽम्बिकापतय उमापतये पशुपतये नमो नमंः ॥ सद्योजातं प्रंपद्यामि सद्योजातायवै नमोनमंः ॥ भवेभंवेनातिंभवे भंवस्व मां ॥ १० ॥

भवोद्भवायनमंः ॥ वामदेवायनमोंज्येष्ठायनमंःश्रेष्ठायनमोंरुद्रायनमःकालांयनमंःकलविक रणायनमो बलंविकरणायनमों बलायनमो बलंप्रमथनायनमः सर्वभूतदमनायनमों मनो न्मनायनमंः अघोरेभ्योथघोरेंभ्यो घोरघोरंतरेभ्यः । सर्वेभ्यः सर्वशर्वेभ्यो नमंस्तेअस्तुरुद्र रूंपेभ्यः ॥ तत्पुरुषायविद्महें महादेवायं धीमहि । तन्नोंरुद्रःप्रचोदयांत् ॥ ईशानः सर्वं विद्यानामीश्वरः सर्वंभूतानां ब्रह्माधिंपतिर्ब्रह्मणोधिंपतिर्ब्रह्मां शिवोमेंअस्तु सदाशिवोंं ॥ यो रुद्रो यो अग्नौ यो अप्सु य ओषंधीषु यो रुद्रो विश्वा भुवंना विवेश तस्मैं रुद्राय नमों अस्तु ॥ यस्मात्परं नापंरमस्ति किंचिद्यस्मान्नाणिं यो न ज्यायोंस्ति कश्चिंत् ॥ वृक्ष इंव स्तब्धोऽदिविंतिष्ठत्येकस्तेनेदं पूर्णं पुरुषेण सर्वम् ॥ तमुंष्टुहि यः स्विषुःसुध न्वायो विश्वंस्य क्षयंति भेषजस्यं । यक्ष्वांमहेसौंमनसायं रुद्रं नमोंभिर्देवमसुंरं दुवस्य ॥ एतें सहस्रंमयुतं पाशान्मृत्योर्मर्त्यींय हन्तवे । तान्यज्ञस्यं मायया सर्वानव यजामहे ॥

मृत्यवे स्वाहा मृत्यवे स्वाहा ॥ ॐ नमो भगवते रुद्राय विष्णवे मृत्युर्मे पाहि ॥
ॐ नमः शिवाय ॐ ॥ श्रीः ॥

॥ इति श्रीरुद्रः सम्पूर्णः ॥

॥ अथ चमकः प्रारभ्यते ॥

ॐ ॥ अग्नाविष्णूसजोषसेमावर्धन्तुवाङ्गिरः । द्युम्नैर्वाजेभिरागतम् ॥ वाजश्चमे
प्रसवश्चमे प्रयतिश्चमे प्रसितिश्चमे धीतिश्चमे क्रतुश्चमे स्वरश्चमे श्लोकश्चमे श्रावश्चमे श्रुति
श्चमे ज्योतिश्चमे सुवश्चमे प्राणश्चमेऽपानश्चमे व्यानश्चमेऽसुश्चमे चित्तंचम आधीतंचमे वा

क्चमे मनश्चमे चक्षुश्चमे श्रोत्रंचमे दक्षश्चमे बलंचम ओजश्चमे सहश्चम आयुश्चमे जराचम
आत्माचमे तनूश्चमे शर्मचमे वर्मचमेऽङ्गानिचमे स्थानिचमे परूꣳषिचमे शरीराणिचमे
॥ १ ॥ ज्यैष्ठ्यंचम आधिपत्यंचमे मन्युश्चमे भामश्चमेमश्चमेम्भश्चमे जेमाचमे महिमाचमे
वरिमाचमे प्रथिमाचमे वर्ष्माचमे द्राघुयाचमे वृद्धंचमे वृद्धिश्चमे सत्यंचमे श्रद्धाचमे जग
च्चमे धनंचमे वशश्चमे त्विषिश्चमे क्रीडाचमे मोदश्चमे जातंचमे जनिष्यमाणंचमे सूक्तंचमे
सुकृतंचमे वित्तंचमे वेद्यंचमे भूतंचमे भविष्यच्चमे सुगंचमे सुपथंचम ऋद्धंचम ऋद्धिश्चमे
क्लृप्तंचमे क्लृप्तिश्चमे मतिश्चमे सुमतिश्चमे ॥ २ ॥ शंचमे मयश्चमे प्रियंचमेनुकामश्चमे काम
श्चमे सौमनसश्चमे भद्रंचमे श्रेयश्चमे वस्यश्चमे यशश्चमे भगश्चमे द्रविणंचमे यन्ताचमे धर्ता
चमे क्षेमश्चमे धृतिश्चमे विश्वंचमे महश्चमे संविच्चमे ज्ञात्रंचमे सूश्चमेप्रसूश्चमे सीरंचमेलयश्चम
ऋतंचमेमृतंचमे यक्ष्मंचमेनामयच्चमे जीवातुश्चमे दीर्घायुत्वंचमेनमित्रंचमे भयंचमे सुगंचमे
शयनंचमे सूषाचमे सुदिनंचमे ॥ ३ ॥ ऊर्क्चमे सूनृताचमे पयश्चमे रसश्चमे घृतंचमे

मधुंचमे सग्धिंश्चमे सपीतिश्चमे कृषिश्चमे वृष्टिश्चमे जैत्रंचम औद्भिंद्यंचमे रयिश्चमे रायंश्चमे
पुष्टंचमे पुष्टिंश्चमे विभुचमे प्रभुचमे बहुचमे भूयंश्चमे पूर्णंचमे पूर्णतरंचमे क्षितिश्चमे कूयवा
श्चमेन्नंचमेक्षुच्चमे व्रीहयंश्चमे यवांश्चमे माषांश्चमे तिलांश्चमे मुद्गाश्चमे खल्वाश्चमे गोधूमांश्चमे
मसुरांश्चमे प्रियङ्गवश्चमेणवश्चमे श्यामाकांश्चमे नीवारांश्चमे ॥ ४ ॥ अश्माचमे मृत्तिका
चमे गिरयंश्चमे पर्वताश्चमे सिकताश्चमे वनस्पतयश्चमे हिरंण्यंचमेयंश्चमे सीसंचमे त्रपुंश्चमे
श्यामंचमे लोहंचमेग्निश्चम आपंश्चमे वीरुधंश्चम ओषंधयश्चमे कृष्टपच्यंचमे ग्राम्याश्चमे पश
वंआरण्याश्चंयज्ञेनंकल्पन्तां वित्तंचमे वित्तिंश्चमे भूतंचमे भूतिश्चमे वसुचमे वसतिश्चमे कर्म
चमे शक्तिश्चमेर्थश्चम एमंश्चमइतिश्चमेगतिश्चमे ॥५॥ अग्निश्चमइन्द्रंश्चमे सोमंश्चमइन्द्रंश्चमेसवि
ताचंमइन्द्रंश्चमे सरंस्वतीचमइन्द्रंश्चमे पूषाचंमइन्द्रंश्चमे बृहस्पतिश्चमइन्द्रंश्चमे मित्रश्चंमइन्द्रंश्चमे
वरुंणश्चमइन्द्रंश्चमे त्वष्टाचमइन्द्रंश्चमे धाताचंमइन्द्रंश्चमे विष्णुश्चमइन्द्रंश्चमेश्विनौचमइन्द्रंश्चमे
मरुतंश्चमइन्द्रंश्चमे विश्वेचमेदेवाइन्द्रंश्चमे पृथिवीचंमइन्द्रंश्चमेंतरिक्षंचमइन्द्रंश्चमे द्यौश्चंमइन्द्रंश्चमे

दिशंश्चमइन्द्रंश्चमे मूर्धाचंमइन्द्रंश्चमे प्रजापंतिश्चमइन्द्रंश्चमे ॥ ६ ॥ अंशुश्चमेरश्मिश्चमेदा
भ्यश्चमेऽधिपतिश्चम उपांशुश्चमेन्तर्यामश्चंम ऐन्द्रवायवश्चमे मैत्रावरुणश्चमआश्विनश्चमेप्रति
प्रस्थानंश्चमे शुक्रश्चमेमन्थीचंम आग्रयणश्चमेवैश्वदेवश्चमे ध्रुवश्चमेवैश्वानरश्चंम ऋतुग्रहाश्चमे
तिग्राह्याश्चम ऐन्द्राग्नश्चमेवैश्वदेवश्चमे मरुत्वतीयांश्चमे माहेन्द्रश्चमआदित्यश्चमे सावित्रश्चमे
सारस्वतश्चमे पौष्णश्चमेपात्नीवतश्चमे हारियोजनश्चमे ॥ ७ ॥ इध्मश्चमेबर्हिश्चमे वेदिश्चमे
धिष्णियाश्चमे स्रुचंश्चमेचमसाश्चमे ग्रावाणश्चमेस्वरंवश्चम उपरवाश्चमेऽधिषवणेचमे द्रोणक
लशश्चमेवायव्यानिचमे पूतभृच्चमआधवनीयश्चम आग्नीध्रंचमेहविर्धानंचमे ग्रहाश्चमेसदश्चमे
पुरोडाशांश्चमेपचताश्चमेवभृथश्चमे स्वगाकारश्चमे ॥ ८ ॥ अग्निश्चमेघर्मश्चमेर्कश्चमे सूर्यश्चमे
प्राणश्चमेश्वमेधश्चमे पृथिवीचमेऽदितिश्चमे दितिश्चमेद्यौश्चमे शक्करीरंगुलयोदिशंश्चमे यज्ञेनं
कल्पन्तामृक्चमेसामंचमे स्तोमंश्चमेयजुंश्चमे दीक्षाचंमेतपंश्चम ऋतुश्चमेव्रतंचमेहोरात्रयोर्वृ
ष्ट्याबृहद्रथन्तरेचंमे यज्ञेनंकल्पेताम् ॥ ९ ॥ गर्भाश्चमेवत्साश्चमे त्र्यविश्चमेत्र्यवीचमेदित्य

वाड्चंमेदित्यौहीचंमे पञ्चांविश्चमेपंचावीचंमेत्रिवत्सश्चंमेत्रिवत्साचंमे तुर्यवाड्चंमेतुर्यौहीचंमे
पष्ठवाच्चंमेपष्ठौहीचंम उक्षाचंमेवशाचंमऋषभश्चंमेवेहच्चंमेऽनड्वान्चंमेधेनुश्चंमआयुर्यज्ञेनंकल्पतां
प्राणो यज्ञेनंकल्पतामपानो यज्ञेनंकल्पतां व्यानो यज्ञेनंकल्पतां चक्षुर्यज्ञेनं कल्पताꣳश्रोत्रं
यज्ञेनंकल्पतां मनो यज्ञेनंकल्पतां वाग्यज्ञेनं कल्पतामात्मा यज्ञेनंकल्पतां यज्ञो यज्ञेनंकल्प
ताम् ॥ १० ॥ एकांचमे तिस्रश्चंमे पञ्चंचमे सप्तचंमे नवंचम एकांदशचमे त्रयोंदशचमे
पञ्चंदशचमे सप्तदंशचमे नवंदशचम एकंविꣳशतिश्चमे त्रयोंविꣳशतिश्चमे पञ्चंविꣳशति
श्चमे सप्तविꣳशतिश्चमे नवंविꣳशतिश्चम एकंत्रिꣳशच्चमे त्रयंस्त्रिꣳशच्चमे चतंस्रश्चमेष्टौचंमेद्वा
दंशचमे षोडंशचमे विꣳशतिश्चंमे चतुंर्विꣳशतिश्चमेष्टाविꣳशतिश्चमे द्वात्रिꣳशच्चमे षट्त्रिꣳश
च्चमे चत्वारिꣳशच्चंमे चतुंश्चत्वारिꣳशच्चमेऽष्टाचंत्वरिꣳशच्चमे वाजंश्च प्रसवश्चां पिजश्च
क्रतुंश्च सुवंश्च मूर्धाच व्यश्नियश्चान्त्यायनश्चान्त्यंश्च भौवनश्च भुवंनश्चाधिंपतिश्च ॥ ११ ॥
इडांदेवहूर्मनुर्यज्ञनीर्बृहस्पतिरुक्थामदानिंशꣳसिषद्विश्वेंदेवाः सूंक्तवाचः पृथिंविमातर्मामां

हिꣳसीर्मधुंमनिष्ये मधुंजनिष्ये मधुंवक्ष्यामि मधुंवदिष्यामि मधुंमतीं देवेभ्यो वाचंमुद्या
सꣳशुश्रूषेण्यां मनुष्येंभ्यस्तंमा देवा अंवन्तु शोभायै पितरोनुंमदन्तु ॥ सहनांववतु ॥
सहनौंभुनक्तु ॥ सहवीर्यंकरवावहै ॥ तेजस्विनावधिंतमस्तुमाविंद्विषावहै ॥ ॐ शान्तिः
शान्तिःशान्तिः ॥ श्रीसाम्बसदाशिवार्पणमस्तु ॥ श्रीः ॥

॥ इति श्रीचमकः सम्पूर्णः ॥

मोगेरि पद्मनाभ अडिग इत्येतैः संगृहीतमिदं पुस्तकं पावंजे गुरुरायशर्मणा स्वकीये उडुपि श्रीकृष्णमुद्रणालये मुद्रयित्वा स्वीयश्रीमन्मध्वसिद्धान्तग्रन्थालयात् प्रसिद्धिं नीतम् ॥
शकाब्दाः १८९० । सनाब्दाः १९२८ ॥